

Természetművészet Dél-Koreából

Koreai Kulturális Központ, 2016. XI. 15. – XII. 16.

MECSI BEATRIX

A Koreai Kulturális Központ falai közé november közepétől egy hónapra beköltözött a természet. A képek, amelyek első látásra érzékeny tusrajzoknak tűnnek, valójában természeti elemek, apró ágcskák, tövisek, fűfélék, kis tobozok gondosan összeválogatott darabjai, amelyek a fehér papírháttérre helyezve azt az érzetet keltik, mintha emberkéz által húzott vonalak lennének. Holott e vonalakat maga a természet alkotja, a művész csupán annyit tesz, hogy kiemeli és megmutatja, összerendezi őket, így mintegy felhívja a figyelmet a természet által nyújtott szépségre – ilyenek *Kang Hee-jun* (1958), a Yatoo csoport alapítójának alkotásai.

JEON WON-GIL

munkája, 1983
HUNGART © 2016

Az egyik teremben sárral és növényi magvakkal készült képeket láthatunk, *Koseung-hyun* (1956), a Yatoo csoport társalapítójának műveit. Ahogy a sár és a magvak nyomokat hagynak a papíron, ahogy folynak, csöpögnek lefelé a sárnyomok, és ahogy a magvak és a sár egymással kölcsönhatásba lépnek, felidéződnek a növekvő növények, és néhol az erdő képe is. A képekre sárral írt koreai nyelvű feliratok a mag sorsáról szólnak: ha jó talajra vagy ha kőre, sziklára, tövises bokorba hullik, esetleg megeszik a madarak, mielőtt gyökeret eresztene...

JUNG JANG-JIG

munkája, 1981
HUNGART © 2016

Mi kapcsolja össze ezeket az alkotásokat? A természet: a talaj, a növények, az évszakok változására történő utalások, e természeti jelenségek tudatosítása. A művészet történetében többször előfordult már, hogy a művészek a természetet tekintették alkotóterüknek – nemcsak Koreában, ahonnan a Yatoo csoport művészei érkeztek. Az Egyesült Államokban az 1960-as években például Walter de Maria (1935–2013), Robert Smithson (1938–1973) és Michael Heizer (1944) land art művészek szintén a természet felé fordultak, de homlokegyenest eltérő szándékkal, mint a Yatoo koreai művészei. Nagy földtömegek megmozgatásával valami monumentálisat kívántak alkotni, ami elsősorban róluk, az ő hősiességükről szólt, kevésbé a természetről, amit inkább a saját elképzeléseik szolgálatába állítottak, azaz leigáztak.

Más mozgalmak, megint csak nyugaton, az egoista megközelítés ellentettjeként ökológiai szempontok által vezetve fordultak a természet felé. Az ő munkáikon inkább a szociális, a környezetvédelmi, az aktivista jelleg figyelhető meg, sem mint az esztétikumra vagy a költőiségre való törekvés, például a magyar származású amerikai művésznő, Agnes Denes (1938) és Alan Sonfist (1946) művein.

Amit a Yatoo művészei készítenek, és ahogy a természethez viszonyulnak, az egészen eltér mindkét irányzattól. Ők nem tesznek erőszakot a természetben, de nem is lépnek fel környezetvédelmi aktivistaként, hanem esztétikai inspirációt keresnek benne: hagyják megérinteni magukat a természet szépségei által, üres kézzel, kiüritett elmével, magával a természettel, a természetből dolgoznak.

A rendszeresen megrendezett *Négy évszak* című workshopjaikon minden évszakban kimennek a természetbe, és engedik, hogy hasson rájuk az évszakok váltakozása. Nem kívánnak monumen-

tális, vizuálisan hivalkodó műveket létrehozni. Csupán dolgoznak a természetben és a természettel, mintha annak szerves részei volnának.

A Yatoo művészei Dél-Koreából, Gongju város környékéről érkeztek. A csoport 1981-ben alakult, és azóta töretlen sikerrel dolgozik együtt egyre több hasonló szemléletű művész. Nevük is igen sokatmondó. A szó két kínai írásjegyből áll, ami összeolvasva egy a kosárlabdában használt sportszakkifejezés: egy olyan dobás, ami a távolból a kosárba talál, így rögtön három pontot ér. A szóösszetétel első tagja nemcsak a kosárlabdapályát, hanem mezőt is jelent, így utal arra, hogy e kortárs művészek nem költöznek be a nyüzsgő metropoliszokba, hanem a távoli „mezőről” próbálnak üzenetükkel pontosan célba találni.

A budapesti kiállítás részét képezi a csoport 35 éves történetét bemutató, izgalmas fotóanyag a kivetítő képernyőkön, amelyen bemutatják az indulásukat. Kezdetben még használtak ember alkotta anyagokat, léggömböket, textíliákat, de ma már csak a természetben talált materiával dolgoznak, így kifejezetten egyszerű és letisztult művészetet teremtenek, ami gyakran efemer jellegű, és csak fotódokumentációk útján ismerhető meg a későbbi szemlélőknek.

Ugyanabban az időben, amikor ezek a művek megjelentek Koreában, az Erdélyben működő MaMú csoport szinte megszólalásig hasonló szellemben alkotott anélkül, hogy e két csoportnak tudomása lett volna egymásról. Minek köszönhető ez az egyezés? Talán a hasonló körülményeknek: a 80-as évek diktatórikus Koreájában és Romániájában a művészeknek igencsak korlátozottak voltak a lehetőségeik, és a természet felé fordulás szinte készen adta magát ebben a helyzetben, a művészek abban találtak inspirációt és helyet az alkotásra.

Az 1990-es évekre e művészek tevékenysége egy nemzetközi kapcsolati hálóná nőtte ki magát, így a határokat átlépve rendszeresen találkoznak Koreában a világ minden tájáról (köztük, Erőss István révén, Magyarországról is), hogy ebben a szellemben alkossanak a természetben.

A mostani kiállítás bemutatja azt az intim kapcsolatot a természet és a művészek között, amely a természet adta erőforrások megfigyelésével, felfedezésével, agresszív beavatkozás nélkül formál, majd dokumentál, közel hozva hozzánk azt, amit a természetre való pártatlan és előzetes koncepcióktól mentes rácsodálkozás útján emel ki a művész.

Részt vevő művészek: *Ko Seung-hyun, Ri Eung-woo és Kang Hee-yoon*. Kurátor: *Erőss István*.

KANG HEE-YOON munkája, 1990, HUNGART © 2016

KO SEUNG-HYUN: A tehén és tavasszal Gongjuban, 1983, HUNGART © 2016

RI EUNG-WOO: A folyótól a földekig, 1981, HUNGART © 2016